МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ДИТИНСТВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (заочної) 15 березня 2017 р.

Слов'янськ – 2017

УДК 373.2:159.922.7
ББК 88.8я43+74.1я43
П 863

Рекомендовано до друку вченою радою
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(Протокол № 8 від 23.03.2017 р.)

Редакційна колегія:
Курінна С. М. – доктор педагогічних наук, професор (головний редактор)
Садова Т. А. – кандидат педагогічних наук, доцент (заступник головного редактора)
Панасенко Е. А. – доктор педагогічних наук, професор
Цибулько Л. Г. – доктор педагогічних наук, професор
Іванчук С. А. – асистент, технічний редактор

Рецензенти:

Роганова Марина Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Гаврилова Людмила Гаврилівна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

П 863 **Психолого-педагогічний і соціальний супровід дитинства в освітньому просторі: проблеми та перспективи:** Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (заочної), (15 березня 2017 р., м. Слов'янськ). – Слов'янськ: ДДПУ, 2017 – 126 с.

Міхєєва О. І., Колосова А. В.
ДІАЛОГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ……..86

Новосельська Н. Т.
ТВОРИ ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (на матеріалах читанок для початкової школи)……88

Одерій Л.Є.
ДИЗАЙН ЯК ВИД МИСТЕЦТВА І ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЙОГО МОЖЛИВОСТІ В ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ……94

Роганова М. В.
ІГРОВІ ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ В ЕКОЛОГО-ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ……98

Трубник І. В.,. Гордєєва В. Д.
ФОРМУВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ……105

Напрям 3. Підготовка фахівців у контексті парадигми психолого-педагогічного і соціального супроводу дитинства

Коркішко А. В.
ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ……108

Коркішко О. Г.
ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАТУСУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВНЗ……110

Кравчишина О. О.
ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ МЕДІА-ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВНЗ…….113

Нечипорук Л. І.
ФОРМИ І МЕТОДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАСТАВНИЦТВА…….117

Шапаренко Х. А.
РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ……...121

формується та підвищується в процесі всього життя людини: у період професійного самовизначення до навчання у вузі; професійної підготовки у ВНЗ; у процесі професійної педагогічної діяльності в результаті надбання практичного досвіду. Для досягнення професійного статусу майбутньому викладачу потрібно, зокрема, набути престиж, авторитет, репутацію та посадовий статус (позицію), сформувати професійний імідж, заслужити винагороди, оволодіти професійними знаннями, уміннями, якостями, здійснювати самоконтроль і самооцінку діяльності тощо.

Список джерел

1. Васильєва С. О. Сутність поняття «професійний статус» у сучасних наукових дослідженнях / С. О. Васильєва / Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – Вип. 36 (89). – С. 127-133.
2. Лебедєва В. В. Формування професійного статусу майбутнього вчителя в процесі навчально-пізнавальної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. В. Лебедєва. – Харків, 2011. – 20 с.

Кравчишина О. О.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ МЕДІА-ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВНЗ

У контексті реформування системи освіти України вимагає удосконалення підготовка майбутніх педагогів у вищих навчальних закладах. Зростають вимоги до підготовки фахівців дошкільної освіти, які повинні вміти орієнтуватися в медійних потоках, критично аналізувати інформацію мас-медіа, розуміти соціокультурний контекст функціонування мас-медіа, бути здатними до компетентного розв’язання актуальних завдань дошкільної освіти на основі використання медіа як джерела самоосвіти та професійного розвитку. Ефективним засобом розв’язання зазначених завдань є медіа-освіта, яка

розглядається сьогодні як частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [2].

Вивчення досліджуваної проблеми засвідчило, що у процесі медіа-освіти майбутніх вихователів одними з найбільш продуктивних є професійно-орієнтовані технології навчання, що спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, розвиток у них критичного мислення, уміння аналізувати сучасні медіа-тексти, обирати і використовувати адаптовану відповідно до вікових норм медіа-продукцію тощо. Виходячи з цього, постає нагальна потреба в більш широкому застосуванні професійно-орієнтованих технологій у процесі медіа-освіти майбутніх вихователів в умовах ВНЗ.

Проблема впровадження професійно-орієнтованих технологій в освітній процес ВНЗ вивчається у роботах А. Алексюка, С. Гончаренка, І. Дичківської, І. Зязюна, В. Кременя, О. Кульчицької, А. Нісімчука, Н. Ничкало, В. Олійника, О. Падалки, О. Пєхоти, С. Прийми, С. Сисоєвої, І. Смолюка, О. Янкович та ін.

Аналіз наукової літератури показав, що, незважаючи на широке розмаїття трактувань поняття професійно-орієнтованої технології, дослідники здебільшого визнають її як одну з провідних у фаховому становленні майбутнього спеціаліста. Так, Т. Дмитренко професійно-орієнтовану технологію в процесі вищої педагогічної освіти розглядає як систему загальнопедагогічних, психологічних, дидактичних процедур взаємодії викладачів та студентів з урахуванням їхніх здібностей і схильностей, що спрямовується на реалізацію змісту, форм та методів навчання. При цьому система, на думку автора, повинна віддзеркалювати цілі оволодіння студентами майбутньою професійною діяльністю та формування професійно-важливих якостей фахівця [1, с. 24-37].

Зауважимо, що в умовах зростаючої технологізації упровадження професійно-орієнтованих технологій в освітній процес та пошук шляхів їх

ефективного використання дозволить підвищити якість підготовки майбутніх фахівців у сфері медіа-освіти. Зважаючи на особливості сучасної системи підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти, впровадження професійно-орієнтованих технологій повинно здійснюватися поетапно, з урахуванням початкового рівня сформованості медіа-освіти майбутніх вихователів ДНЗ. При цьому важливою умовою є не лише формування відповідних професійних умінь студентів, а й підтримка вмотивованості, ціннісного ставлення до медіа-освіти, що досягається завдяки використанню професійно-орієнтованих технологій як засобу унаочнення навчання, активізації процесу набуття й закріплення знань і вмінь, формування професійної спрямованості. Ефективне впровадження професійно-орієнтованих технологій досягається завдяки реалізації мотиваційно-ціннісного, когнітивно-інформаційного, діяльнісно-практичного та рефлексивно-оцінювального компонентів готовності майбутніх фахівців з дошкільної освіти до медіа-освіти.

На основі узагальнення існуючих на сьогодні теоретичних знань щодо використання медіа в освітньому процесі й спираючись на виокремлені компоненти готовності до цієї діяльності, було визначено коло питань, які мають бути обов’язково розглянуті у процесі медіа-освіти майбутніх вихователів в умовах ВНЗ, а саме: теоретичні та методичні аспекти медіа-педагогіки, зокрема провідні медіа-педагогічні концепції; методологічні засади, цілі й завдання медіа-освіти; медіа-освітні знання вихователя, засоби й методи інтегрованої медіа-освіти; поняття про медіа-культуру та медіа-грамотність всіх суб’єктів навчально-виховного процесу у ДНЗ; особливості використання форм, методів, прийомів та засобів медіа-освіти у професійній діяльності вихователя; мета, завдання, методи, форми та прийоми використання медіа.

Встановлено, що ефективному оволодінню теоретичними аспектами медіа-освіти сприяє використання професійно-орієнтованих технологій у процесі вивчення цілої низки тем фахових дисциплін. Найбільш ефективними виявилися технології проблемного навчання, технології інтенсивного навчання, інформаційно-комунікаційні технології.

Аналіз навчальних планів з напряму підготовки «Дошкільна освіта» дав змогу виокремити дисципліни, що є найбільш доцільними для реалізації завдань медіа-освіти майбутніх вихователів засобами професійно-орієнтованих технологій, а саме: Дошкільна педагогіка, Дидактика дошкільної освіти, Загальна педагогіка, Історія педагогіки, Основи природознавства з методикою ознайомлення дошкільників з природою, Теорія і методика математичної освіти та економічного виховання дошкільників, Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти, Ознайомлення дітей із суспільним довкіллям, Теорія і методика розв'язання професійно-педагогічних задач, Методика роботи ДНЗ з сім'єю, Теорія і методика художньо-естетичного розвитку дошкільника, Менеджмент в системі дошкільної освіти, Основи педагогічної майстерності. Зауважимо, що використання професійно-орієнтованих технологій у процесі медіа-освіти майбутніх вихователів вимагало, перш за все, модернізації форм, методів, прийомів і засобів організації навчальної діяльності студентів.

Побудова процесу медіа-освіти майбутніх вихователів в умовах ВНЗ на засадах реалізації професійно-орієнтованих технологій, дозволяє суттєво підвищити якість навчання студентів, підсилити вмотивованість, формувати професійну спрямованість та творче ставлення до професійно-педагогічної діяльності. Саме професійно-орієнтовані технології забезпечують оптимальне включення медіа-інформації у фахову підготовку з метою формування нових знань та умінь щодо реалізації освітньо-розвивального потенціалу сучасних мас-медіа у професійній діяльності майбутніх вихователів ДНЗ.

Список джерел

1. Дмитренко Т. А. Профессионально-ориентированные технологии обучения в системе высшего образования / Т. А. Дмитренко // Сибир. пед. журнал. – 2005. – № 1. – С. 24-37.

2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://ispp.org.ua/news_44.htm.